

Dämpade explosioner oxidationens slutmål

Professor Szent Györgyi löser den organiska förbränningens gåta

Utdelningen av 1937 års Nobelpris i fysiologi och medicin till Albert Szent-Györgyi föregicks av ett tal av professor Einar Hammarsten, vari han belyste pristagarens insats som forskare.

Karolinska institutets kollegium har tilldelat professor Szent-Györgyi priset i fysiologi och medicin för hans upptäckter rörande de biologiska förbränningsprocesserna med särskild hänsyn till vitamin C och fumarsyrekatalysen, erinrade tal. Denna formulering ger tillkänna, att den biologiska förbränningens mekanism blivit utforskad och belyst utöver de stora upptäckterna på detta område av Otto Warburg, Heinrich Wieland och deras efterföljare.

Helst skulle jag endast vilja tala om den nya conquistadoren från Szeged. Men — översiktligheten är här av stor vikt, och dessutom är händelsernas förlopp dramatiskt sammanträngt. Var och en av de tre ha erövrat jungfrulig mark genom intuitiv djärvhet och skicklighet. Szent-Györgyis största bragd har intimt förenat de båda andras och deras följeslagares verk och för första gången givit oss en bild av en sammanhängande förbränningsprocess — av samspelet mellan tre katalysatorsystem och förbränningen därigenom av näringsämnen.

Warburg, som alltid stått ensam med några få trogna, är den främste pioniären och hade att övervinna de största svårigheterna. I denna dag

finnes ingen mer, som kan tvivla, men så förhöll det sig icke, då han 1931 — oförstådd av de flesta — tilldelades nobelpris från Karolinska institutet. Han har visat, att den tröga syrgasen